

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК
ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ**

**КЛИНИКАЛЫҚ ФАРМАКОЛОГИЯ
мамандығы**

ҚР МҚБС

Ресми басылым

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

Астана 2009

АЛҒЫ СӨЗ

1 ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН ҚР Денсаулық сақтау Министрлігі Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығының медициналық және фармацевтикалық білім беру жөніндегі оқу әдістемелік секциясы.

2 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрінің міндетін атқарушының 2009 жылғы 26 қарашадағы № 778 бұйрығымен **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН.**

3 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛГЕН.

4 Осы стандартта «Халық денсаулығы мен денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі № 193-IV Кодексінің нормалары және «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысы жүзеге асырылған.

Ключевые слова: Государственный стандарт дополнительного медицинского и фармацевтического образования; образовательная программа; требования к уровню подготовки слушателей; переподготовка, повышение квалификации.

Осы стандартты Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

лизующие образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования должны располагать материально-технической базой (аудиторный фонд, клинические базы, компьютерные классы, лаборатории, приборное обеспечение, фондовые материалы), соответствующей действующим санитарно-техническим нормам и обеспечивающей проведение всех видов теоретической и клинической подготовки, предусмотренных учебным планом.

10 Требования к уровню подготовки лиц, освоивших образовательные программы дополнительного медицинского образования

10.1 Общие требования. Специалист, освоивший образовательную программу переподготовки, должен приобрести объём знаний и навыков, соответствующий требованиям настоящего стандарта, а также соответствовать квалификационной характеристике специальности, утвержденной приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан «Об утверждении квалификационных характеристик медицинских и фармацевтических специальностей».

Специалист, освоивший образовательную программу циклов повышения квалификации, должен приобрести знания и навыки, соответствующие цели и содержанию конкретного цикла, а также требованиям настоящего стандарта.

10.2 Итоговая аттестация – форма контроля теоретических и клинических достижений специалиста, направленная на определение соответствия полученных им знаний, умений, навыков и компетенций требованиям настоящего стандарта. Форма проведения итоговой аттестации определяется обучающей организацией самостоятельно.

10.3 Специалистам, освоившим программы дополнительного медицинского (или фармацевтического) образования, выдаётся документ установленного образца о повышении квалификации или переподготовке по специальности.

МАЗМҰНЫ

1. Қолдану саласы	6
2. Нормативтік сілтемелер	6
3. Терминдер мен анықтамалар	6
4. Қысқартулар	7
5. Жалпы ережелер	7
6. «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім алушы тұлғаларға қойылатын талаптар	8
7. «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымына қойылатын талаптар	8
8. «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар	9
9. Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру ортасына қойылатын талаптар	15
10. Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгергендердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар	16

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ

КЛИНИКАЛЫҚ ФАРМАКОЛОГИЯ мамандығы Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламасының мазмұн минимумына қойылатын мемлекеттік талаптар

Енгізу күні 01. 01. 2010

1 Қолдану саласы

Бұл мемлекеттік стандарт (әрі қарай - стандарт) қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламасы мазмұнының мемлекеттік міндетті минимумы мен мамандардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптарды белгілейді.

Стандарттың ережелерін ведомстволық бағыныштылығына, ұйымдық-құқықтық нысандарына, оқыту түрлеріне қарамастан біліктілік арттыру мен қайта даярлау бағдарламасын жүзеге асыратын барлық мекемелер қолдануға және сақтауға міндетті.

Стандарт Біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдары бойынша білім беру бағдарламасын жасау кезінде пайдаланылады.

2 Нормативтік сілтемелер

Стандартта келесі нормативтік құжаттардан сілтемелер алынды:

- «Халықтың денсаулығы мен денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі № 193-IV Кодексі;
- Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 15 мамырдағы № 251-3 Еңбек Кодексі;
- «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 389-III Заңы;
- «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысы;
- «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасын бекіту туралы» Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 24 қарашадағы № 774 бұйрығы;
- «Медицина және фармацевтика кадрларының арттыру мен қайта даярлау Ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 11 қарашадағы № 691 бұйрығы.

3 Терминдер мен анықтамалар

Стандартта терминдер мен анықтамалар «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 389-III Заңына, «Қазақстан Республика-

9 Требования к образовательной среде дополнительного медицинского (или фармацевтического) образования

9.1 Организация самостоятельно разрабатывает и утверждает Рабочие учебные планы переподготовки и повышения квалификации на основе Типовых учебных планов переподготовки и циклов повышения квалификации в соответствии с настоящим стандартом по специальности.

9.2 Образовательная программа повышения квалификации и переподготовки содержит:

- теоретическое обучение, включающее изучение базовых и профилирующих дисциплин;
- клиническое обучение (практическое обучение – для специальностей неклинического профиля);
- промежуточную и итоговую аттестацию.

9.3 Содержание образовательной программы определяется Типовыми учебными программами (дисциплины обязательного компонента), разработанными на основе настоящего стандарта по специальности.

Обучающая организация на основе Типовых учебных программ (дисциплин обязательного компонента) разрабатывает Рабочие учебные программы и силлабусы по дисциплинам обязательного компонента и компонента по выбору, которые вместе с Рабочими учебными планами и контрольно-измерительными средствами (тестовые задания и задачи) составляют учебно-методический комплекс специальности (УМКС).

9.4 Дополнительное профессиональное образование осуществляется медицинскими организациями образования и науки, реализующими образовательные программы дополнительного образования.

9.5 Требования к кадровому обеспечению: учебные занятия на циклах повышения квалификации и переподготовки должны проводить лица, имеющие учёную степень доктора или кандидата наук, академическую степень доктора философии или магистра по специальности. Для проведения занятий могут приглашаться профильные специалисты первой и высшей квалификационной категории.

9.6 Требования к учебно-методическому обеспечению: учебно-методическое и информационное обеспечение учебного процесса должно гарантировать возможность качественного освоения слушателями образовательной программы дополнительного медицинского (или фармацевтического) образования.

Реализация образовательной программы должна сопровождаться свободным доступом к международным информационным сетям, электронным базам данных, библиотечным фондам, компьютерным технологиям, учебно-методической и научной литературе.

9.7 Учебные занятия на циклах повышения квалификации и переподготовки должны проводиться с использованием инновационных технологий и интерактивных методов обучения.

9.8 Требования к материально-техническому обеспечению: организации, реа-

Продолжение таблицы 3

ИА	Итоговая аттестация
	Итого

Таблица 4 - Содержание образовательной программы повышения квалификации (4 недели) по специальности «Клиническая фармакология»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин, их основные разделы
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ
БДО	Обязательный компонент
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение, включая вопросы формирования здорового образа жизни
	Законодательство Республики Казахстан в области здравоохранения. Методы измерения и критерии оценки состояния здоровья населения и системы здравоохранения. Заболеваемость населения, методы изучения, анализ. Понятие доказательной медицины. Врачебно-трудовая экспертиза. Вопросы формирования здорового образа жизни.
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях
	Государственная система предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций. Силы гражданской обороны, их состав, предназначение и порядок применения. Чрезвычайные ситуации природного и техногенного характера, возможные на территории Республики Казахстан, и их последствия. Основные принципы и способы защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени. Организация медико-санитарного обеспечения населения при ликвидации чрезвычайных ситуаций.
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ
ПДО	Обязательный компонент
ПДО 01	Актуальные проблемы клинической фармакологии и фармакотерапии
	Современное состояние клинической фармакологии. Рациональное использование лекарственных средств. Формулярная система. Клиническая фармакология, как клиническая специальность. Принципы организации и функционирования клинико-фармакологической службы в организациях здравоохранения в условиях интеграции Единой национальной системы здравоохранения. Общие вопросы клинической фармакологии. Рациональная фармакотерапия. Контроль эффективности и безопасности фармакотерапии. Экспертная оценка медикаментозной терапии.

сы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысына сәйкес қолданылады.

Біліктілік – кәсіби қызметін атқаруға немесе білімін жалғастыруға арналған түлектің (бітірушінің) білімі туралы құжатында көрсетілетін кәсіби-дайындықтың деңгейі мен түрі.

Мамандық – білім туралы құжаттармен бекітілетін белгілі бір қызметтің түріне қажетті мақсатты дайындық арқылы, жұмыс тәжірибесімен игерілген білімнің, іскерлік пен дағдылардың кешені.

Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру – мемлекет пен қоғам азаматтарының білімге деген сұранысын жан-жақты қанағаттандыру мақсатында барлық деңгейдегі қосымша білім беру бағдарламаларының негізінде іске асырылатын оқыту процесі.

Тыңдаушы – қосымша медициналық және (немесе) фармацевтикалық білім бағдарламасын іске асырушы мекемеге оқуға қабылданған маман.

Қайта даярлау (мамандандыру) – басқа кәсіпті немесе мамандықты меңгеруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқытудың формасы.

Біліктілік арттыру – бұрын алған кәсіби білімін, іскерлігі мен дағдыларын жалғастыруға, кеңейтуге, тереңдетуге, жетілдіруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқытудың формасы.

Білім беру бағдарламасы – оқу және практикалық (клиникалық) жұмыстың көлемі мен түрі, пәндер тізімі енгізілген нақты мамандық бойынша тыңдаушыларды дайындау мазмұнының жалпы сипаттамасы.

4 Қысқартулар

Стандартта келесі қысқартулар қолданылады:

- ҚБМС – қосымша медициналық және фармацевтикалық білім берудің мемлекеттік стандарты;
- НП – негізгі пәндер;
- БП – бейіндік пәндер;
- МОӘК – мамандықтың оқу-әдістемелік кешені.

5 Жалпы ережелер

5.1 Медицина және фармацевтика кадрларының біліктілігін арттыру және/немесе қайта даярлау «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасын бекіту туралы» Денсаулық сақтау министрлігі 2009 жылғы 24 қарашадағы № 774 Бұйрығымен бекітілген мамандықтар бойынша жүргізіледі.

5.2 Біліктілік арттыру және/немесе қайта даярлаудың білім беру бағдарламаларын ведомстволық бағыныстылығы мен меншік түріне қарамастан денсаулық сақтау саласында білім беру және/немесе ғылыми қызметті жүзеге асыратын, қажетті оқу-әдістемелік, материалдық-техникалық жабдықтармен қамтамасыз етілген

медициналық білім және ғылым ұйымдары іске асырады.

5.3 Біліктілік арттыру және/немесе қайта даярлау:

- осы стандартқа;
- медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасына;
- мамандықтардың біліктілік сипаттамасына;
- оқу- әдістемелік және бағдарламалық құжаттарға сай іске асырылады.

5.4 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламаларын меңгерген және қорытынды аттестациядан сәтті өткен тұлғаларға бекітілген үлгідегі құжат беріледі.

5.5 Стандарт ережелерінің мақсаттары:

- мамандардың біліктілігін арттыру және/немесе қайта даярлауға қойылатын міндетті талаптарды орындау орындау арқылы қосымша медициналық және фармацевтикалық білім берудің жоғары сапасына ие болу;
- қосымша кәсіптік оқытуды іске асыратын ұйымның жұмысының тиімділігін қадағалайтын бақылау жүйесін құру және оқу процесін регламенттеу.

6 «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім алушы тұлғаларға қойылатын талаптар

6.1 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгеруге тілек білдіруші тұлғалардың бұдан бұрынғы қажетті деңгейдегі білімі – жоғары медициналық білім, интернатура.

7 «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымына қойылатын талаптар

7.1 «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымы білім берудің мазмұнын анықтайтын, олардың сәйкестілігін айқындайтын, өлшемі мен есебін анықтайтын оқу және клиникалық жұмыстардың әр түрінен құрылады. Жұмыстың барлық түрлерінің ауқымдылығын есептеу игерілген материалдардың сағат/апта көлемі бойынша жүзеге асырылады. Сонымен қатар, бұдан бұрынғы білім деңгейінде игерілген жинақтық сағат/апта жүйесі бар.

7.2 «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламалары күндізгі оқу формасы арқылы жүзеге асырылады.

Мамандардың біліктілігін арттыру заңмен белгіленген тәртіп бойынша электронды және телекоммуникация құралдырының көмегімен қашықтан оқыту формасы арқылы да жүргізілуі мүмкін.

7.3 Оқытудың ұзақтығы:

- 1) қайта даярлау циклында – 1080/20 сағат/апта;
- 2) біліктілік арттыру циклында – 54/1 сағат/аптадан 216/4 сағат/аптаға дейін.

Оқу аптасының ұзақтығы 54 сағаттан 60 сағатқа дейін, оның ішінде 36-дан 40-ка дейінгісі – аудиториялық (академиялық) сағаттар, 18-20 – тыңдаушының өзіндік жұмысы. 1 академиялық сағаттың ұзақтығы 50 минут.

Продолжение таблицы 3

	палительные препараты, средства для лечения ревматических заболеваний и подагры. Средства для лечения аллергических заболеваний. Средства, влияющие на центральную нервную систему. Средства для профилактики и лечения инфекций. Противоопухолевые, иммунодепрессивные и сопутствующие средства. Средства для лечения остеопороза. Средства, влияющие на кровь. Средства, влияющие на сердечно-сосудистую систему. Диагностические средства. Средства для лечения заболеваний желудочно-кишечного тракта. Гормоны и средства, влияющие на эндокринную систему. Средства для лечения заболеваний почек и мочевыводящих путей. Средства для лечения офтальмологических заболеваний. Средства, влияющие на матку. Средства, влияющие на органы дыхания. Растворы, электролиты, средства коррекции кислотного равновесия, средства питания. Витамины и минералы. Биологические средства для таргетной терапии. Средства, применяемые при трансплантации органов и тканей. Диагностические средства.
ПДО 02	Педиатрия (детские болезни)
	Организация и структура медицинской помощи детскому населению в РК. Национальная стратегия, направленная на улучшение перинатального и неонатального ухода. Программы ВОЗ в перинатологии. Болезни детей раннего возраста: диагностика, дифференциальная диагностика, лечение, профилактика. Болезни детей старшего возраста: вопросы диагностики, дифференциальной диагностики, лечения, профилактики по разделам: кардиология, ревматология, пульмонология, гастроэнтерология, нефрология, аллергология с клинической иммунологией, гематология, эндокринология - на основе доказательной медицины. Неотложные состояния на госпитальном этапе - постановка диагноза, проведение реанимационных мероприятий, профилактика осложнений основного заболевания.
ПДО 03	Терапия (внутренние болезни)
	Вопросы диагностики, дифференциальной диагностики, лечения, профилактики заболеваний внутренних органов по разделам: кардиология, ревматология, пульмонология, гастроэнтерология, нефрология, аллергология с клинической иммунологией, гематология, эндокринология - на основе доказательной медицины. Динамическое наблюдение за больными. Неотложные состояния на госпитальном этапе - постановка диагноза, проведение реанимационных мероприятий, профилактика осложнений основного заболевания. Клинико-диагностическое значение исследования общего клинического анализа крови, гемостаза, электролитного баланса, метаболитов белкового, углеводного и липидного обмена. Медико-социальная экспертиза больных.
ПДВ	Компонент по выбору

Таблица 3 - Содержание образовательной программы переподготовки по специальности «Клиническая фармакология»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин, их основные разделы
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ
БДО	Обязательный компонент
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение (включая вопросы формирования здорового образа жизни).
	Законодательство Республики Казахстан в области здравоохранения. Методы измерения и критерии оценки состояния здоровья населения и системы здравоохранения. Заболеваемость населения, методы изучения, анализ. Понятие доказательной медицины. Врачебно-трудовая экспертиза. Вопросы формирования здорового образа жизни.
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях
	Государственная система предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций. Силы гражданской обороны, их состав, предназначение и порядок применения. Чрезвычайные ситуации природного и техногенного характера, возможные на территории Республики Казахстан, и их последствия. Основные принципы и способы защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени. Организация медико-санитарного обеспечения населения при ликвидации чрезвычайных ситуаций.
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ
ПДО	Обязательный компонент
ПДО 01	Клиническая фармакология
	Предмет и задачи. Клиническая фармакология как учебная дисциплина, научная и клиническая специальность. Врач-клинический фармаколог. Служба клинической фармакологии. Принципы организации и функционирования клиничко-фармакологической службы в организациях здравоохранения. Клиническая фармакокинетика и фармакодинамика. Фармакогенетика. Взаимодействие ЛС. Особенности клинической фармакологии ЛС при беременности, лактации, у детей и пожилых. Неблагоприятные побочные реакции ЛС. Доказательная медицина. Фармакоэпидемиология. Фармакоэкономика. Оценка использования ЛС. Клиничко-фармакологическая экспертиза. Клинические исследования ЛС. Клиническая фармакология и особенности выбора, режима дозирования, оценка эффективности и безопасности ЛС: Анестетики, миорелаксанты. Анальгетики, нестероидные противовос-

8 «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар

8.1 Мамандарды дайындау деңгейіне қойылатын талаптар «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнымен анықталады.

8.2 Білім беру міндетті компоненттен және таңдаулы компоненттен тұрады.

Міндетті компонентке жататын пәндердің тізімі және тиесілі сағат/аптаның ең аз көлемі осы стандарттың Типтік оқу жоспарымен анықталады (1-2 кесте). Таңдауға болатын пәндердің тізімі мен тиесілі сағат/аптаның ең аз көлемін білім беру және ғылым ұйымдары өзі бекітеді.

Таңдауға болатын компоненттің пәндері клиникалық фармакология мен аралас пәндердің жеке бөлімдерін тереңдете зерделеуді қажет етеді, сонымен бірге жұмыс берушінің болжалдары мен еңбек нарығының қажеттіліктері есепке алынады.

8.3 Ұзақтығы 4 апталық қайта даярлау циклі мен біліктілік арттыру циклдары бойынша міндетті компонент пен таңдау компонентінің ара қатынасы 50% - 50%. Біліктілік арттыру циклы 100% таңдау компонентінен тұрады, оның ұзақтығы 1 аптадан 3 аптаға дейінгі уақытты қамтиды.

8.4 Біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдарында (таңдау компоненті) оқытудың ұзақтығы мен тақырыпты ұйым төменде ұсынылған негізгі тақырыптардан (бағыт) өз бетінше таңдап алады.

8.5 «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдарында (таңдау компоненті) даярлаудың негізгі тақырыптары (бағыттары) мыналар:

- «Формулалы жүйе. Дәрі-дәрмектерді тиімді пайдалану»;
- «Медицина мекемелерінде клиникалық фармакология қызметін ұйымдастыру және жұмыс істеуі»;
- «Фармакоэпидемиология және фармакоэкономика. Медицина мекемелерінде фармакоэпидемиологиялық және фармакоэкономикалық зерттеу жүргізудің принциптері»;
- «Дәлелді медицина мәселелері және тиімді фармакотерапия»;
- «Дәрі-дәрмектерді клиникалық зерттеу»;
- «Дәрі-дәрмектерді қолдануды бағалау және медикаментті терапияның клиникалық-фармакологиялық сараптамасы»;
- «Микробқа қарсы қолданылатын дәрі-дәрмектердің клиникалық фармакологиясы»;
- «Асқорыту ағзалары ауруларының тиімді фармакотерапиясы»;
- «Тыныс алу ағзалары ауруларының тиімді фармакотерапиясы»;
- «Жүрек-қан тамыр ауруларының тиімді фармакотерапиясы»;
- «Ревматизм ауруларының тиімді фармакотерапиясы»;
- «Неврологиядағы тиімді фармакотерапия»;
- «Эндокринологиядағы тиімді фармакология»;
- «Акушериялық және гинекологиялық практикадағы тиімді фармакотерапия»;
- «Хирургиялық практикадағы микробқа қарсы тиімді терапия. Антибиотикті про-

филактика»;

- «Нефрология мен урологиядағы тиімді фармакотерапия»;
- «Балаларға дәрі-дәрмекті берудің ерекшеліктері»;
- «Фармакологиялық қадағалау»;
- «Науқас біліктілігінің клиникалық-фармакологиялық аспектілері, пациенттерді оқыту, өзін өзі емдеу мәселелері».

8.6 «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білімнің білім беру бағдарламасының мазмұны 3-4 кестелерге сәйкес анықталады.

1-кесте - «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша қайта даярлаудың типтік оқу жоспары

№	Пәндердің атауы	Оқу жүкте- месінің сағат/ аптамен көрсетілген көлемі	Бақы- лау форма- сы
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР	54 /1	
МНП	Міндетті компонент	54 /1	
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау (СӨС қалыптастыру мәселелерін қоса)	36/2/3	Сынақ
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру	18/1/3	Сынақ
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР	1026/19	
МБП	Міндетті компонент	486/9	
МБП 01	Клиникалық фармакология	378/7	Сынақ
МБП 02	Педиатрия (балалар аурулары)	54/1	Сынақ
МБП 03	Терапия (ішкі аурулар)	54/1	Сынақ
ТБК	Таңдау компоненті	540/10	Сынақ- тар
ҚА	Қорытынды аттестация		
	Барлығы	1080/20	

Таблица 2 – Типовые учебные планы циклов повышения квалификации по специальности «Клиническая фармакология»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин	Объем учебной нагруз- ки в часах/ неделях	Объем учебной нагруз- ки в часах/ неделях	Объем учебной нагруз- ки в часах/ неделях	Объем учебной нагруз- ки в часах/ неделях	Формы конт- роля
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ	0	0	0	18/1/3	
БДО	Обязательный компонент	0	0	0	18/1/3	
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение (включая вопросы формирования ЗОЖ)	0	0	0	12	Зачет
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях	0	0	0	6	Зачет
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ	54/1	108/2	162/3	216/4	
ПДО	Обязательный компонент	0%	0%	0%	108/2 (50%)	
ПДО 01	Актуальные проблемы клинической фармакологии и фармакотерапии	-	-	-	108/2	Зачет
ПДВ	Компонент по выбору	54 /1 (100%)	108/2 (100%)	162/3 (100%)	108/2 (50%)	За- четы
ИА	Итоговая аттестация					
	Итого	54/1	108/2	162/3	234/4 и 1/3	

- «Рациональная фармакотерапия заболеваний органов дыхания»;
- «Рациональная фармакотерапия сердечно-сосудистых заболеваний»;
- «Рациональная фармакотерапия заболеваний ревматических заболеваний»;
- «Рациональная фармакотерапия в неврологии»;
- «Рациональная фармакотерапия в эндокринологии»;
- «Рациональная фармакотерапия в акушерской и гинекологической практике»;
- «Рациональная антимикробная терапия в хирургической практике. Антибиотико-профилактика»;
- «Рациональная фармакотерапия в нефрологии и урологии»;
- «Особенности применения лекарственных средств у детей»;
- «Фармаконадзор»;
- «Клинико-фармакологические аспекты комплаентности больных, обучения в школах пациентов, вопросы самолечения».

8.6 Содержание образовательной программы дополнительного медицинского (или фармацевтического) образования по специальности определяется в соответствии с таб. 3-4.

Таблица 1- Типовой учебный план переподготовки по специальности «Клиническая фармакология»

№	Наименования дисциплин	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Формы контроля
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ	54 /1	
БДО	Обязательный компонент	54 /1	
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение (включая вопросы формирования ЗОЖ)	36/2/3	Зачет
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях	18/1/3	Зачет
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ	1026/19	
ПДО	Обязательный компонент	486/9	
ПДО 01	Клиническая фармакология	378/7	Зачет
ПДО 02	Педиатрия (детские болезни)	54/1	Зачет
ПДО 03	Терапия (внутренние болезни)	54/1	Зачет
ПДВ	Компонент по выбору	540/10	Зачеты
ИА	Итоговая аттестация		
	Итого	1080/20	

2-кесте – «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша біліктілік арттыру циклының типтік оқу жоспары

Пән циклы	Пәндердің атауы	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта-мен көрсетілген көлемі	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта-мен көрсетілген көлемі	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта-мен көрсетілген көлемі	Оқу жүкте-месінің сағат/ аптамен көрсетілген көлемі	Бақы-лау фор-масы
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР	0	0	0	18/1/3	
МНП	Міндетті компонент	0	0	0	18/1/3	
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау (СӨС қалыптастыру мәселелерін қоса)	0	0	0	12	Сынақ
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру	0	0	0	6	Сынақ
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР	54/1	108/2	162/3	216/4	
МБП	Міндетті компонент	0%	0%	0%	108/2 (50%)	
МБП 01	Клиникалық фармакология мен фармакотерапияның өзекті мәселері	-	-	-	108/2	Сынақ
ТБК	Таңдау компоненті	54 /1 (100%)	108/2 (100%)	162/3 (100%)	108/2 (50%)	Сынақ-тар
ҚА	Қорытынды аттестация					
	Барлығы	54/1	108/2	162/3	234/4 және /1/3	

3-кесте - «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша қайта даярлаудың білім беру бағдарламасының мазмұны

Пән циклы	Пәндердің атауы мен негізгі бөлімдері
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР
МНП	Міндетті компонент
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау (СӨС қалыптастыру мәселелерін қоса)
	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамалары. Денсаулық сақтау жүйесін және халықтың денсаулық жағдайын өлшеу әдістері мен бағалау критерийлері. Халықтың аурушандығы, зерделеу әдістері, анализ. Дәлелді медицина ұғымы. Дәрігерлік-еңбек сараптамасы. Салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері.
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру
	Төтенше жағдайлардың алдын алу және жоюдың мемлекеттік жүйесі. Азаматтық қорғаныс күштері, олардың құрамы, міндеті мен қолданылу тәртібі. Қазақстан республикасы аумағында болуы ықтимал табиғи және техногенді сипаттағы төтенше жағдайлар және олардың зардабы. Бейбіт және соғыс кезіндегі төтенше жағдайларда халықты қорғаудың негізгі принциптері мен тәсілдері. Төтенше жағдайларды жою барысында халықты медициналық-санитариялық көмекпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру.
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР
МБП	Міндетті компонент
МБП 01	Клиникалық фармакология
	Клиникалық фармакология пәні және міндеттері. Оқу пәні, ғылыми және клиникалық мамандық ретіндегі клиникалық фармакология. Дәрігер-клиникалық фармаколог. Клиникалық фармакология қызметі. Денсаулық сақтау ұйымдарындағы клиникалық-фармакологиялық қызметтің ұйымдастырылуы мен жүргізілу принциптері. Клиникалық фармакокинетика мен фармакодинамика. Фармакогенетика. ДЗ (дәрілік заттардың) өзара әрекеті. Егде жастағылар мен балалардағы, жүктілік, лактация кезіндегі ДЗ клиникалық фармакологиясының ерекшеліктері. ДЗ жағымсыз жанама әсерлері. Дәлелді медицина. Фармакоэпидемиология. Фармакоэкономика. ДЗ қолдануды бағалау. Клиникалық-фармакологиялық сараптама. ДЗ клиникалық зерттеу.

7.3 Продолжительность обучения составляет:

- 1) на циклах переподготовки 1080/20 часов/недель;
- 2) на курсах повышения квалификации - от 54/1 до 216/4 часов/недель.

Продолжительность учебной недели составляет от 54 до 60 часов, из которых от 36 до 40 – аудиторные (академические) часы, 18-20 – самообучение слушателя. Продолжительность 1 академического часа составляет 50 минут.

8 Требования к содержанию образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Клиническая фармакология»

8.1 Требования к уровню подготовки специалистов определяются содержанием программ дополнительного медицинского образования по специальности «Клиническая фармакология».

8.2 Обучение состоит из обязательного компонента и компонента по выбору.

Перечень дисциплин обязательного компонента и соответствующие минимальные объемы часов/недель определяются Типовыми учебными планами настоящего стандарта (таб. 1-2). Перечень дисциплин по выбору и соответствующие минимальные объемы часов/недель устанавливаются организациями образования и науки самостоятельно.

Дисциплины компонента по выбору предполагают углубленное изучение отдельных разделов клинической фармакологии и смежных дисциплин, при этом учитываются ожидания работодателей и потребности рынка труда.

8.3 Соотношение обязательного компонента и компонента по выбору на цикле переподготовки и циклах повышения квалификации продолжительностью 4 недели составляет 50% к 50%. Циклы повышения квалификации от 1 до 3 недель на 100% состоят из компонента по выбору.

8.4 Тематику и продолжительность обучения на циклах повышения квалификации и переподготовки (компонент по выбору) организация выбирает самостоятельно из рекомендованные ниже основных тем (направлений).

8.5 Основными темами (направлениями) подготовки на циклах повышения квалификации и переподготовки (компонент по выбору) по специальности являются следующие:

- «Формулярная система. Рациональное использование лекарственных средств»;
- «Организация и функционирование службы клинической фармакологии в медицинских организациях»;
- «Фармакоэпидемиология и фармакоэкономика. Принципы проведения фармакоэпидемиологических и фармакоэкономических исследований в медицинских организациях»;
- «Вопросы доказательной медицины и рациональная фармакотерапия»;
- «Клинические исследования лекарственных средств»;
- «Оценка использования лекарственных средств и клинико-фармакологическая экспертиза медикаментозной терапии»;
- «Клиническая фармакология антимикробных лекарственных средств»;
- «Рациональная фармакотерапия заболеваний органов пищеварения»;

5.3 Повышение квалификации и/или переподготовка осуществляются в соответствии с:

- настоящим стандартом;
- номенклатурой медицинских и фармацевтических специальностей;
- квалификационными характеристиками специальностей;
- учебно-методической и программной документацией.

5.4 Лицам, освоившим образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования и успешно прошедшим итоговую аттестацию, выдаётся документ установленного образца.

5.5 Положения настоящего стандарта имеют следующие цели:

- достижение высокого качества дополнительного медицинского и фармацевтического образования за счет выполнения обязательных требований к повышению квалификации и/или переподготовке специалистов;
- регламентация учебного процесса и создания системы контроля за эффективностью работы организаций, осуществляющих дополнительное профессиональное обучение.

5.6 Стандарты повышения квалификации и/или переподготовки по специальностям должны соответствовать положениям настоящего стандарта и определять совокупность требований к:

- содержанию образования;
- минимальному объему учебной нагрузки специалистов;
- уровню повышения квалификации и/или переподготовки специалистов.

6 Требования к лицам, получающим дополнительное медицинское (или фармацевтическое) образование по специальности «Клиническая фармакология»

6.1 Необходимый предшествующий уровень образования для лиц, желающих освоить образовательные программы дополнительного медицинского образования, – высшее медицинское образование, интернатура.

7 Требования к структуре образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Клиническая фармакология»

7.1 Структура программы дополнительного медицинского (или фармацевтического) образования по специальности «Клиническая фармакология» формируется из различных видов учебной и клинической работы, определяющих содержание образования, отражает их соотношение, измерение и учет. Учет трудоёмкости всех видов работ осуществляется по объему освоенного материала в часах/неделях. При этом действует накопительная система часов/недель, освоенных на предыдущих уровнях образования.

7.2 Программы дополнительного медицинского образования по специальности «клиническая фармакология» реализуются через очную форму обучения. Повышение квалификации специалистов может проводиться в форме дистанционного обучения, посредством электронных и телекоммуникационных средств в установленном законом порядке.

3 кестенің жалғасы

	Клиникалық фармакология және ДЗ (дәрілік заттар) таңдау, мөлшерлеу ерекшеліктері, тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. Анестетиктер, миорелаксанттар. Анальгетиктер, қабынуға қарсы бейстероид препараттар, ревматизм ауруларын және подагры емдеуде қолданылатын дәрі-дәрмектер. Аллергиялық ауруларды емдеуде қолданылатын дәрі-дәрмектер. Орталық нерв жүйесіне әсер етуші дәрі-дәрмектер. Профилактикаға және жұқпаларды емдеуге арналған дәрі-дәрмектер. Ісікке қарсы, имундепрессант және ілеспелі дәрі-дәрмектер. Боркемікті емдеуде қолданылатын дәрі-дәрмектер. Қанға әсер етуші дәрі-дәрмектер. Жүрек-қантамыр жүйесіне әсер етуші дәрі-дәрмектер. Диагностикалық дәрі-дәрмектер. Асқазан-ішек жолы ауруларын емдеуге арналған дәрі-дәрмектер. Эндокриндік жүйеге әсер етуші гормондар мен дәрі-дәрмектер. Бүйрек және несеп шығару жолдары ауруларын емдеуге арналған дәрі-дәрмектер. Офтальмологиялық ауруларды емдеуге арналған дәрі-дәрмектер. Жатырға әсер етуші дәрі-дәрмектер. Тыныс алу ағзаларына әсер етуші дәрі-дәрмектер. Ерітінділер, электролиттер, қышқылдық тепе-теңдікті түзетуші дәрі-дәрмектер, коректендіру құралдары. Витаминдер мен минералдар. Таргет терапияға арналған биологиялық дәрі-дәрмектер. Ағзалар мен тіндерді трансплантациялауда қолданылатын дәрі-дәрмектер. Диагностикалық дәрі-дәрмектер.
МБП 02	Педиатрия (балалар аурулары)
	ҚР балаларға медициналық көмекті ұйымдастыру және құрылымы. Перинаталдық және неонаталдық күтімді жақсартуға арналған ұлттық стратегия. Перинатологиядағы ДДСҰ-ның бағдарламасы. Кіші жастағы балалардың аурулары: диагностикасы, саралау диагностикасы, емдеу, алдын алу. Ересек жастағы балалардың аурулары: дәлелді медицина негізінде-кардиология, ревматология, пульмонология, гастроэнтерология, нефрология, клиникалық иммунологиямен аллергология, гематология, эндокринология бөлімдері бойынша диагностика, саралау диагностикасы мен емдеу мәселелері. Госпитальдық кезеңдегі шұғыл жағдайлар-диагноз қою, реанимациялық шараларды өткізу, негізгі аурудың асқынуының алдын алу.
МБП 03	Терапия (ішкі аурулар)
	Дәлелді медицина негізінде - кардиология, ревматология, пульмонология, гастроэнтерология, нефрология, клиникалық иммунологиямен аллергология, гематология, эндокринология бөлімдері бойынша ішкі ағзалар ауруларын диагностикалау, саралау диагностикасы мен емдеу, алдын алу мәселелері. Науқастарды динамикалық бақылау. Госпитальдық кезеңдегі шұғыл жағдайлар-диагноз қою, реанимациялық шараларды өткізу, негізгі аурудың асқынуының алдын алу. Қанның, гемостаздың, электролиттік

	баланстың, нәруыз, көмірсу және липид алмасу метаболиттерінің жалпы клиникалық анализін тексерудің клиникалық-диагностикалық маңызы. Науқастардың медициналық-әлеуметтік сараптамасы.
ТБК	Таңдау компоненті
ҚА	Қорытынды аттестация
	Барлығы

4 кесте - «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша біліктілік арттырудың білім беру бағдарламасының мазмұны (4 апта)

Пән циклы	Пәндердің атауы мен негізгі бөлімдері
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР
МНП	Міндетті компонент
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау, салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелерін қоса
	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамалары. Денсаулық сақтау жүйесін және халықтың денсаулық жағдайын өлшеу әдістері мен бағалау критерийлері. Халықтың аурушандығы, зерделеу әдістері, анализ. Дәлелді медицина ғымы. Дәрігерлік-еңбек сараптамасы. Салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері.
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру
	Төтенше жағдайлардың алдын алу және жоюдың мемлекеттік жүйесі. Азаматтық қорғаныс күштері, олардың құрамы, міндеті мен қолданылу тәртібі. Қазақстан Республикасы аумағында болуы ықтимал табиғи және техногенді сипаттағы төтенше жағдайлар және олардың зардабы. Бейбіт және соғыс кезіндегі төтенше жағдайларда халықты қорғаудың негізгі принциптері мен тәсілдері. Төтенше жағдайларды жою барысында халықты медициналық-санитариялық көмекпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру.
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР
МБП	Міндетті компонент
МБП 01	Клиникалық фармакология мен фармакотерапияның өзекті мәселелері
	Клиникалық фармакология қазіргі күйі. Дәрі-дәрмектерді тиімді қолдану. Формулалы жүйе. Клиникалық мамандық ретіндегі клиникалық фарма-

рования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317.

Квалификация – отражаемые в документе об образовании вид и степень профессиональной подготовленности выпускника к выполнению профессиональной деятельности или продолжению образования.

Специальность – комплекс приобретенных, путем целенаправленной подготовки и опыта работы знаний, умений и навыков, необходимых для определенного вида деятельности, подтверждаемый соответствующими документами об образовании.

Дополнительное медицинское и фармацевтическое образование – процесс обучения, осуществляемый на основе дополнительных образовательных программ всех уровней, с целью всестороннего удовлетворения образовательных потребностей граждан, общества и государства.

Слушатель – специалист, зачисленный на обучение в организацию, реализующую программы дополнительного медицинского и (или) фармацевтического образования.

Переподготовка (специализация) – форма профессионального обучения, позволяющая освоить другую профессию или специальность.

Повышение квалификации – форма профессионального обучения, позволяющая поддерживать, расширять, углублять и совершенствовать ранее приобретенные профессиональные знания, умения и навыки.

Образовательная программа – общая характеристика содержания обучения слушателей по конкретной специальности, включающая перечень дисциплин, виды и объем учебной и клинической или/и практической работы.

4 Сокращения

В стандарте применяются следующие сокращения:

- ГСДО – государственный стандарт дополнительного медицинского и фармацевтического образования;
- БД – базовые дисциплины;
- ПД – профилирующие дисциплины;
- УМКС – учебно-методический комплекс специальности.

5 Общие положения

5.1 Повышение квалификации и/или переподготовка медицинских и фармацевтических кадров проводится по специальностям, утвержденным приказом Министра здравоохранения «Об утверждении номенклатуры медицинских и фармацевтических специальностей» от 24 ноября 2009 года № 774.

5.2 Образовательные программы повышения квалификации и/или переподготовки реализуются медицинскими организациями образования и науки, основным видом деятельности которых являются образовательная и/или научная деятельность в области здравоохранения, имеющих необходимое учебно-методическое, материально-техническое оснащение, независимо от их ведомственной подчиненности и формы собственности.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Специальность: КЛИНИЧЕСКАЯ ФАРМАКОЛОГИЯ Государственные требования к минимуму содержания дополнительного медицинского и фармацевтического образования

Дата введения 01.01.2010

1 Область применения

Настоящий Государственный стандарт (далее - стандарт) устанавливает требования к государственному обязательному минимуму содержания образовательных программ дополнительного медицинского и фармацевтического образования и уровню подготовки специалистов.

Положения стандарта обязательны для применения и соблюдения всеми организациями, реализующими программы повышения квалификации и переподготовки, независимо от их ведомственной подчиненности, организационно-правовых форм и форм обучения.

Стандарт используется при разработке образовательных программ по циклам повышения квалификации и переподготовки.

2 Нормативные ссылки

В стандарте использованы ссылки на следующие нормативные документы:

- Кодекс Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV ;
- Трудовой кодекс Республики Казахстан от 15 мая 2007 года № 251-3;
- Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 389-III;
- Постановление Правительства Республики Казахстан «Об утверждении Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317;
- Приказ Министра здравоохранения «Об утверждении номенклатуры медицинских и фармацевтических специальностей» от 24 ноября 2009 года № 774;
- Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан «Об утверждении Правил повышения квалификации и переподготовки медицинских и фармацевтических кадров» от 11 ноября 2009 года № 691.

3 Термины и определения

В стандарте применяются термины и определения в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 389-III, постановлением Правительства Республики Казахстан «Об утверждении Концепции реформи-

4 кестенің жалғасы

	кология. Денсаулық сақтаудың бірыңғай ұлттық жүйесін интеграциялау жағдайында денсаулық сақтау ұйымдарындағы клиникалық-фармакологиялық қызметтің ұйымдастырылуы мен жүргізілу принциптері. Клиникалық фармакологияның жалпы мәселелері. Тиімді фармакотерапия. Фармакотерапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау. Медикаментті терапияның сараптама бағасы.
--	---

9 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру ортасына қойылатын талаптар

9.1 «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша осы стандартқа сәйкес қайта даярлау мен біліктілік арттыру циклының Типтік оқу жоспарының негізінде қайта даярлау мен біліктілік арттырудың Жұмыс оқу жоспарын мекеме (ұйым) өздігінше дербес әзірлеп, бекітеді.

9.2 Біліктілік арттыру мен қайта даярлаудың білім беру бағдарламасына:

- базальқ және бейіндік пәндермен қоса теориялық білім беру;
- клиникалық білім беру (практикалық оқыту – клиникалық емес профил мамандықтары үшін);
- аралық және қорытынды аттестация енеді.

9.3 Білім беру бағдарламасының мазмұны «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша осы стандарттың негізінде жасалған Типтік оқу бағдарламасымен (міндетті компонент пәндері) анықталады.

Білім беретін ұйым Типтік оқу бағдарламасының (міндетті компонент пәндері) негізінде міндетті және таңдау компоненті пәндері бойынша Оқу жұмыс бағдарламалары мен силабустар жасайды. Олар Оқу жұмыс жоспарлары мен бақылау-өлшеу құралдарымен (тест тапсырмалары мен есептер) бірге мамандықтың оқу-әдістемелік кешенін (МОӘК) құрайды.

9.4 Қосымша кәсіптік білімді қосымша білім беру бағдарламасын іске асырушы білім және ғылым медициналық ұйымдары іске асырады.

9.5 Кадрмен қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклында оқу сабақтарын «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша доктор немесе ғылым кандидаты ғылыми дәрежесі бар тұлғалар жүргізуі керек. Сабақты жүргізу үшін бірінші және жоғары біліктілік санатындағы профильді мамандарды шақыруға болады.

9.6 Оқу-әдістемелікпен қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: оқу процесінің оқу-әдістемелік және ақпараттық қамтамасыз етуі тыңдаушылардың қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламасын сапалы меңгеру мүмкіндігіне кепіл болуы қажет. Білім беру бағдарламасын іске асыру халықаралық ақпараттық желілерге, электрондық дерек базаларына, кітапханалар қорына, компьютерлік технологияға, оқу-әдістемелік және ғылыми әдебиеттерге еркін қол жеткізу мүмкіндігі болуы қажет.

9.7 Біліктілік арттыру және қайта даярлау циклдарындағы оқу сабақтары инновациялық технологиялар мен оқытудың интерактивті әдістерін қолдану арқылы өтуі керек.

9.8 Материалдық-техникалық қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын іске асырушы мекемелерде қолданыстағы санитариялық-техникалық нормаларға сай және оқу жоспарында қарастырылған теориялық, клиникалық дайындықтың барлық түрлерін өткізуді қамтамасыз ететін материалдық-техникалық база болуы қажет (аудиториялық фонд, клиникалық базалар, компьютерлік класс, зертханалар, аспаптармен қамтамасыз ету, қор материалдары).

10 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгергендердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

10.1 Жалпы талаптар. Қайта даярлаудың білім беру бағдарламасын меңгерген маман осы стандарттың талаптарына сай келетін білім мен дағдыларды игеруі, сондай-ақ «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың біліктілік сипаттамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрінің Бұйрығымен бекітілген «Клиникалық фармакология» мамандығының біліктілік сипаттамасына сай болуы керек.

Біліктілік арттыру циклының білім беру бағдарламасын меңгерген маман осы стандарттың талаптарына, нақты циклдың мақсаты мен мазмұнына сай келетін білім мен дағдыларды игеруі қажет.

10.2 Қорытынды аттестация – бұл мамандардың алған білімінің, дағдылары мен іскерлігінің, біліктілігінің осы стандарттың талаптарына сай келетіндігін анықтауға бағытталған маманның теориялық және клиникалық жетістіктерін бақылау түрі. Қорытынды аттестацияны өткізу формасын ұйым өзі анықтайды.

10.3 Қосымша медициналық білімнің бағдарламаларын меңгерген мамандарға «Клиникалық фармакология» мамандығы бойынша біліктілік арттыру немесе қайта даярлау туралы мемлекеттік үлгідегі құжат беріледі.

СОДЕРЖАНИЕ

1. Область применения	22
2. Нормативные ссылки.	22
3. Термины и определения	22
4. Сокращения	23
5. Общие положения	23
6. Требования к лицам, поступающим на курсы повышения квалификации или/и переподготовки по специальности	24
7. Требования к структуре образовательной программы повышения квалификации или/и переподготовки по специальности	24
8. Требования к содержанию образовательной программы повышения квалификации и/или переподготовки по специальности	25
9. Требования к образовательной среде повышения квалификации и/или переподготовки по специальности	31
10. Требования к уровню подготовки лиц, освоивших образовательные программы повышения квалификации и/или переподготовки по специальности	32

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан от 26 ноября 2009 года № 778.

3 ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ.

4 В настоящем стандарте реализованы нормы Кодекса Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV и постановления Правительства Республики Казахстан «О Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317.

Настоящий стандарт не может быть тиражирован и распространен без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

Негізгі сөздер: қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің мемлекеттік стандарты; білім беру бағдарламасы; тыңдаушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар; қайта даярлау, біліктілік арттыру.

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ
ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**Специальность:
КЛИНИЧЕСКАЯ ФАРМАКОЛОГИЯ**

ГСДО РК

Издание официальное

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

Астана 2009